

Richtlijnen ivm Coronavirus en Reuma

Hoe kunnen we ons beter beschermen tegen de verspreiding van luchtweginfecties?

In geval van luchtweginfecties verloopt de virusoverdracht via speeksel- en slijmpartikels die worden verspreid tijdens het hoesten of niezen. Hieronder krijg je een beeld van partikelverspreiding wanneer iemand hoest of niest.

- Bedek dus uw mond en neus bij hoesten en niezen, liefst met een papieren zakdoek die je nadien weggooit.
- Was uw handen regelmatig met zeep of ontsmet ze met ontsmettingsalcohol.
- Vermijd nauw contact met andere mensen: geef geen handen noch kussen en vermijd het samenzijn in grote groepen.

Veroorzaakt het Corona-virus een ernstige infectie?

Het verloop van een Corona-virusinfectie is waarschijnlijk zeer gelijkaardig aan het verloop van een klassieke griep. Dat wil zeggen dat de meeste mensen die zo'n infectie doormaken gedurende enkele dagen koorts maken + hoesten en nadien spontaan herstellen. Sommigen maken het ook door zonder symptomen. In uitzonderlijke gevallen (ongeveer 2,5 % van de patiënten die besmet raken met het virus) veroorzaakt coronavirus een longontsteking met soms nood tot beademing op intensieve zorgen.

Moet reumamedicatie preventief worden stopgezet?

Personen die geen tekenen vertonen van actieve infectie worden **niet aanbevolen om reumamedicatie preventief te onderbreken**. Het is zelfs beter om de reuma goed onder controle te houden omdat het afweersysteem bij een actieve reuma opstoot ook niet optimaal functioneert.

Moet reumamedicatie worden onderbroken in geval van infectiesymptomen?

Bij personen die tekenen van infectie vertonen (koorts, niezen, hoesten) is het aangewezen om de behandeling met Biologicals en JAK inhibitoren te onderbreken:

Biologicals zijn:

- Humira®, Amgevita®, Idacio®, Hulio®, Imraldi®, Hyrimoz® (adalimumab)
- Enbrel®, Benepali® (etanercept)
- Cimzia® (certolizumab)
- Simponi® (golimumab)
- RoActemra® (tocilizumab)
- Kevzara® (sarilumab)
- Taltz® (ixekizumab)

- Stelara® (ustekinumab)
- Orencia® (abatacept)
- Remicade®, Remsima®, Flixabi® (infliximab)
- Cosentyx® (Secukinumab)

JAK-inhibitoren zijn:

- Olumiant® (baricitinib)
- Xeljanz® (tofacitinib)

Behandeling met klassieke basistherapieën of DMARD's zoals:

- Ledertrexate® (methotrexate)
- Salazopyrine® (sulfasalazine)
- Plaquenil® (hydroxychloroquine)
- Arava® (leflunomide)

of met cortisone kunnen in de regel worden verdergezet; in specifieke situaties kan de arts voorstellen die toch aan te passen.

In geval u klachten van koorts of spierpijn krijgt, worden deze liever met paracetamol dan met ontstekingsremmers (of NSAID) behandeld.

Indien u ontstekingsremmers neemt in het kader van uw reumatisch lijden, kan u deze doornemen.

In geval er tekenen van virusinfectie zijn, worden deze best onderbroken, tenzij deze noodzakelijk zijn om de reumatische aandoening voldoende onder controle te houden.

Veel gebruikte ontstekingsremmers zijn bv: Ibuprofen / Brufen / Nurofen; Diclofenac / Voltaren; Meloxicam / Mobic; Piroxicam / Feldene / Brexine.

Ga niet werken als je je ziek voelt

Personen die zich ziek voelen moeten thuis blijven van het werk en dit om het risico te verminderen dat ze anderen besmetten. Neem telefonisch contact op met je huisarts voor een attest. Mochten er aanwijzingen zijn dat het kan gaan om een Corona-infectie, dan zal de huisarts aanwijzen welke stappen moeten worden genomen.

Bijkomende adviezen bij vermoeden van een infectie

- Blijf uit de buurt van andere mensen of draag een masker om besmetting van anderen te voorkomen (zeker ouderen en mensen uit de risicogroep)
- Hou voldoende afstand van andere personen
- Verlucht regelmatig de woning
- Was uw handen regelmatig en zeker na het hoesten/niezen/snuiten
- Deel geen voorwerpen met anderen (glazen, bestek, ...)
- Gebruik een ontsmettend schoonmaakproduct om oppervlakten te reinigen

Mogen niet-zieke personen met een verminderde immuniteit gaan werken?

Op dit ogenblik is er geen systematische aanbeveling voor mensen met een verminderde immuniteit (ongeacht de reden voor deze immuniteitsverandering) om preventief thuis te blijven van het werk. Zo veel als mogelijk wordt thuiswerken gestimuleerd. Op het werk dienen de algemene hygiënische maatregelen zo strikt als mogelijk te worden gerespecteerd.

Wel kan het zijn dat de werkgever bijzondere maatregelen treft voor personeel in risicogroepen (bvb een chronische aandoening, verminderde immuniteit). Zo kunnen in overleg met de werkgever jobaanpassingen worden overeengekomen om het risico op contact met corona-patiënten te verminderen. Indien de werkgever dit vraagt, kan de behandelende arts hiervoor een attest opmaken.

Reisadviezen

Via de link naar de officiële website

www.info-coronavirus.be vindt u, onder de rubriek FAQ ook reisadviezen. Tot nader order gelden de reisadviezen voor de doorsnee burger ook voor mensen met een reumatische aandoening.

Blijf up-to-date

Niemand kan op dit ogenblik voorzien hoe de Corona infectiegolf verder zal evolueren. Volg de pers voor aanpassingen van de adviezen. Informatie voor mensen met reuma vindt u ook op www.reumanet.be of via de website van de Koninklijke Belgische Vereniging voor Reumatologen www.r-euma.be.

Waarom zo'n drastische maatregelen?

We willen hiermee de piek van de epidemie afvlakken en spreiden. Dit om aan iedereen op het juiste moment de gepaste zorg te kunnen bieden.

Maatregelen betreffende de raadplegingen

Vanaf 14 maart, geldt er een medisch rampenplan in alle Belgische ziekenhuizen. Dit houdt in dat alle niet urgente raadplegingen, ingrepen ed worden uitgesteld of vervangen door een telefonische raadpleging. Ook bezoek is niet toegestaan in het ziekenhuis.